

Maatschappelijk verantwoord programmeren!

Hoe inclusief is jouw festival?

Achtergrond

Wat is Partofit?

Partofit ontwikkelt culturele producties met een maatschappelijke impact en verhuurt deze aan bestaande culturele evenementen. Dit doen we in samenwerking met trainers, cultuurmakers en getalenteerde mensen met een beperking. De trainers begeleiden en monitoren mensen met een beperking in hun culturele talentontwikkeling. Ook ondersteunen zij de cultuurmakers in het proces van samenwerking. De cultuurmakers en mensen met een beperking geven de culturele producties samen vorm, waarbij de beperkingen een inspiratiebron zijn in het vormgevingsproces. De producties bieden organisatoren van culturele evenementen de mogelijkheid om maatschappelijk verantwoord te programmeren.

Inclusief evenement

Hoe onderscheidt een evenement zich van de rest? Hoe realiseer je maatschappelijk meerwaarde? Partofit is het middel voor evenementen om maatschappelijk verantwoord te programmeren, zonder aan kwaliteit te hoeven inleveren. Ze zorgt voor een inclusief evenement, biedt inspiratie voor en achter de schermen, voor bezoekers en medewerkers en genereert ook nog eens extra media-aandacht. Wij werken onder andere samen met Wildeburg, Duizel in het Park, het Amsterdam Dance Event en festival deBeschaving. Kijk ook de video Kust als Bindmiddel:

https://youtu.be/A_M1L0LiyeQ

Possibilize

Partofit is een initiatief van Possibilize. Possibilize inspireert en activeert om te denken en handelen in mogelijkheden, in ieder situatie. Wij zetten mensen in beweging om hun talenten te benutten en dromen waar te maken. Dit doen wij door hen als platform de kans te geven baanbrekende projecten te organiseren, zoals muziek-evenementen voor doven en horenden, fotografieprojecten voor blinden en zienden en interactieprojecten voor jongeren met en zonder beperking. Zie voor meer projecten zie www.possibilize.today

1. Aanleiding

Partofit¹ is een aanpak om jongeren met een beperking een podium te geven voor hun kunsttalent en dit verder te ontwikkelen in de samenwerking met ervaren kunstenaars. We hebben de ervaringen van acht jaar lang samenwerken met mensen met een verstandelijke beperking tijdens Senself gecombineerd met desksearch en fieldresearch. Op basis van de ervaringen vanuit Senself, de diverse gesprekken met cultuurmakers, evenementenorganisaties en fondsen en de literatuur geven we terug waarom de Cultuursector volgens ons een plaats kan zijn en moet zijn voor Paartofit om jongeren met een beperking een plaats te geven in het programma van festivals. Daarmee willen we het bestaansrecht van het project Partofit aantonen. Onderstaand hebben we enkele stellingen geformuleerd die de noodzaak benoemen binnen de huidige situatie in Nederland, ondersteund met enkele relevante passages afkomstig uit bronnen uit de literatuurlijst. Vervolgens laten wij zien hoe Partofit met missie, doelstellingen en activiteiten op de maatschappelijke lacunes aansluit.

¹ <https://www.partofit.today/>

2. Stellingen

1. Een samenwerking met mensen met een beperking is van meerwaarde voor de cultuur en cultuurmakers. Die mogelijkheid wordt nu nauwelijks gezien en benut.

Daarnaast kan ook het werken met mensen met een beperking voor kunstmakers inspirerend zijn. Zij leren werken met een nieuw bewegingsidoom (manier van uiten). De kunstmaker met een beperking kan een nieuwe, geheel eigen fysieke kleur brengen aan een voorstelling of werkstuk, waardoor het publiek bewondering voor hem krijgt. Mensen met een beperking worden hierdoor serieuzer genomen in hun kunstuitingen

In de beperking toont zich de meester - Netwerk Kunst Inclusief Gelderland – 2013 (p 5-6)²

Voor gezamenlijke kunstbeoefening worden digitale intermediairs en netwerken die vraag en aanbod bij elkaar brengen belangrijk. Daardoor kan een grote diversiteit aan kunstvormen beoefend worden die meer toegankelijk is voor wie wil. Veranderingen in de bevolkingsamenstelling en in het vrijetijdsgedrag bieden uitdagingen en kansen voor versterking van relaties met andere sectoren. Actieve cultuurparticipatie wordt ook steeds vaker ingezet om een bijdrage te leveren aan maatschappelijke vraagstukken. Dit biedt kansen voor de sector om haar maatschappelijke relevantie te doen gelden.

'Cultuur in de kanteling' een strategische verkenning cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie (2017-2020) – LKCA – 2016 (p 45)³

2. Mensen met een beperking hebben minder mogelijkheden om hun culturele talenten te ontdekken en ontwikkelen. De vraag is er wel.

22% van de doelgroep wil meer participeren, 25% wil betaald werk gaan doen en 31% van de doelgroep heeft de behoefte maar vindt geen aansluiting op het bestaande aanbod van opleidingen en cursussen.

NIVEL participatiemonitor 2015⁴

Uit het vooronderzoek Meedoen Werkt van 'Kunst Verbind(e)t' uit 2013 blijkt dat zij vooral om ondersteuning vragen bij het openstaan voor en bereid zijn tot het in contact komen met de ander(en), en dat beiden behoefte hebben om hiertoe mogelijkheden aangereikt te krijgen.

Kunst Verbind(e)t - 2013⁵

“Als we willen bevorderen dat creativiteit en identiteit ontwikkeld worden, dan moeten we zorgen dat iedere Nederlander de mogelijkheid heeft om zich cultureel te ontplooiën.”

Minister Bussemaker van OCW

Adviesaanvraag 'Voorzieningen voor actieve cultuurparticipatie', Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Den Haag, 2013.

² <https://demos.be/sites/default/files/visiedocument-kig-2013-kcg.pdf> en

<https://www.specialarts.nl/332779/publicatie-in-de-beperking-toont-zich-de-meester.html>

³ https://www.lkca.nl/~media/downloads/publicaties/2016/bl_2016_cultuur_in_de_kanteling.pdf

⁴ <https://www.nivel.nl/nl/nieuws/mensen-met-beperkingen-willen-meer-meedoen-de-samenleving>

⁵ <http://strichstaerke.eu/wp-content/uploads/2016/08/Abschlussbericht-Euregio.pdf>

Iedere Nederlander moet in verschillende leeftijdsfasen voldoende mogelijkheden krijgen om zich cultureel te ontplooiën. Zo'n culturele levensloop stimuleert de creativiteit van het individu, bevordert sociale cohesie (samenspel en samenwerking) en geeft maatschappelijke meerwaarde.

Meedoen is de kunst – Raad voor cultuur - 2014⁶

De mogelijkheden tot culturele ontplooiing zijn vanzelfsprekendheid meer. In snel tempo verminderen door bezuinigingen in gemeenten en provincies de mogelijkheden voor actieve cultuurparticipatie. Navent daalt ook de deelname aan kunstbeoefening over bijna de gehele linie. Lokale, gesubsidieerde voorzieningen zoals centra voor de kunsten vormden lange tijd de vanzelfsprekende spil voor actieve cultuurparticipatie. Nu moeten deelnemers, vooral kinderen en jongeren, steeds meer op zoek naar alternatieve plekken om lessen te kunnen volgen.

Meedoen is de kunst - Raad voor cultuur - 2014

Een belangrijke ontwikkeling in de culturele sector en kunstbeoefening van mensen met een beperking is ook de verzelfstandiging van zorgcentra en van centra voor de kunsten. Sinds de crisis rond 2009 is er naar schatting zo'n 25% van de centra verdwenen.

Kunstbeoefening voor mensen met een beperking - LKCA - 2015

3. Er zijn nauwelijks laagdrempelige en kwalitatieve inclusieve culturele producties waardoor evenementen deze niet kunnen programmeren.

De ervaring leert dat kunst van mensen met een beperking vaak wordt ondergebracht in een subcultuur. Dit komt voort uit het feit dat de wortels van dergelijke kunst in de zorg liggen. Het gevolg daarvan is dat aan kunst van mensen met een beperking andere eisen worden gesteld. En deze anders wordt beoordeeld.

In de beperking toont zich de meester - Netwerk Kunst Inclusief Gelderland - 2013

Verschillen in opleidingsniveau zijn volgens SCP en WRR de voornaamste aanjagers van de groeiende kloof in de samenleving. Cultuur, de motor van de emancipatie, die in de vorige eeuw zorgde voor sociale mobiliteit en verbinding tussen hoog en laag, is stilgevallen. Deze nieuwe klassentegenstelling zorgt ook voor het uiteendrijven van cultuur- en identiteitsbeleving.

'Cultuur in de kanteling' een strategische verkenning cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie (2017-2020) – LKCA - 2016

4. Evenementen zijn krachtig platformen om culturele talenten (van mensen met een beperking en cultuurmakers) zichtbaar te maken.

Er zijn jaarlijks 801 culturele festivals in Nederland met 22,7 miljoen bezoekers. Met kwalitatieve kunst en cultuur is aan een groot publiek zichtbaar te maken dat jongeren met een beperking over culturele talenten beschikken.

Respons - 2016

⁶ https://www.cultuur.nl/upload/documents/adviezen/Meedoen_is_de_kunst-def.pdf

3. Trends en ontwikkelingen

Tot slot delen wij nog graag trends waarop pARTofit inspeelt. Deze trends zijn afkomstig uit 'Cultuur in de kanteling' een strategische verkenning cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie (2017-2020). Opgemaakt door onze partner LKCA.

Gezien die actuele trends zijn waardering en kwaliteit in de kunstbeoefening niet meer exclusief voorbehouden aan beoefenaars met een kunstopleiding en professionele beroepspraktijk. Amateurs kunnen een extra dimensie toevoegen op het podium en verschaffen toegang tot een specifieke achterban met bezoekerspotentie. Er is altijd een sterke scheiding geweest tussen de amateurwereld en de professionele wereld. Nu de grenzen tussen de twee sectoren vervagen kunnen zij elkaars kwaliteiten dus meer benutten. Bijvoorbeeld door de professionele wereld te betrekken in de talentontwikkeling. Actieve scouting en training in samenwerking met de professionals kan voor beide domeinen veel opleveren.

Democratisering

Democratisering van het kunstenveld heeft ingrijpende gevolgen voor opleiding en scholing. Het leerling-gezelmodel waarbij de leerling in een langjarig traject wordt geleid naar een steeds hoger niveau maakt plaats voor korte leertrajecten die snel tot resultaten leiden. Die vinden meer plaats in een peer to peer setting met digitale modules, traineeships en intervisie. Zowel binnenschools als buitenschools is een aanpassingsslag nodig.

4. Het antwoord van Partofit in een Funderende missie en visie

Missie

Partofit richt zich binnen deze missie in het bijzonder op mensen met een beperking en cultuurmakers. Door toepassing van de missie binnen de culturele eventensector, stimuleren we cultuurparticipatie en verrijken we het culturele aanbod.

Visie

Door te denken en handelen vanuit mogelijkheden in iedere situatie, door ons ook wel 'possibilizing'⁷ genoemd, kan iedereen zijn of haar eigen talenten ontdekken en verder ontwikkelen. Dit zorgt ervoor dat mensen met een beperking trots kunnen zijn op zichzelf en dat de aandacht uitgaat naar hun talenten in plaats van beperkingen. Door deze talenten te delen in de maatschappij, inspireren zij bovendien andere mensen met en zonder beperkingen.

In onze optiek houdt integratie in de praktijk vaak in dat de minderheid zich dient aan te passen aan de meerderheid. De overkoepelende organisatie "Possibilize" is van mening dat ware integratie op basis van gelijkwaardigheid zou moeten plaatsvinden. Dat wil zeggen: door wederzijds begrip en respect nemen beide werelden elkaars krachten en talenten over en ontstaat er participatie.

Doelgroepen

Partofit richt zich primair op de volgende doelgroepen:

- Mensen met een visuele, auditieve, verstandelijke en/of fysieke beperking en/of autisme
- (Semi-)professionele cultuurmakers
- Organisatoren van culturele evenementen

⁷ <https://www.possibilize.today/nl/>

Partofit richt zich daarnaast secundair op de volgende doelgroepen:

- Bezoekers van culturele evenementen
- Landelijke culturele, maatschappelijke, onderwijs- en zorginstellingen > samenwerkingspartners in de realisatie van het project

Middelen

Om de beoogde doelstellingen te bereiken, ontwikkelt Partofit culturele producties met een maatschappelijke impact en voert deze uit op bestaande culturele evenementen. Dit doen we in samenwerking met trainers, cultuurmakers en getalenteerde mensen met een beperking. De trainers begeleiden en monitoren mensen met een beperking in hun culturele talentontwikkeling. Ook ondersteunen zij de cultuurmakers in het proces van samenwerking. De cultuurmakers en mensen met een beperking geven de culturele producties samen vorm, waarbij de beperkingen een inspiratiebron zijn in het vormgevingsproces. De producties bieden organisatoren van culturele evenementen de mogelijkheid om maatschappelijk verantwoord te programmeren. Het project is opgedeeld in verschillende fasen en activiteiten. Veel activiteiten zijn gekoppeld aan fasen van de talentontwikkelingspiramide.

Unique sellingpoint

De producties zijn onderscheidend binnen hun discipline doordat zij niet het reguliere podium gebruiken, maar elders op een evenemententerrein plaatsvinden.

Activiteiten en Pilotfase

Om de activiteiten in de praktijk te toetsen, draait Partofit pilots van de verkennende training, vormgeving en uitvoer van culturele producties. Dit gebeurt met producties waarvan het concept reeds is ontwikkeld tijdens SenseSelf, op culturele evenementen waarmee SenseSelf heeft samengewerkt. Ook in deze fase vindt een showcase plaats tijdens festival deBeschaving.

Festivalsafari

Gewapend met verrekijkers, hoed en kaki capri's verrassen acteurs de festival bezoekers met een knap staaltje improvisatietalent. Er gebeurt zoveel moois en bijzonders om ons heen, maar zien we dit nog wel? Wie deelneemt aan de Festivalsafari kijkt daarna geheid met een frisse blik naar de wereld. Twee acteurs, van wie één met een verstandelijke beperking, zijn de reisleiders tijdens deze safari en het vervoersmiddel is een golfkar. De acteurs, meesters in improvisatietheater, geven korte voorstellingen waarbij ze zich laten inspireren door wat ze onderweg tegenkomen. De deelnemers aan de safari zijn zeker niet alleen toeschouwer, ook zij moeten aan de bak! De improvisatie kan gestuurd worden door thema's die voor een opdrachtgever belangrijk zijn. Hoe maak je je dromen waar of wat zijn je unieke talenten? Ontdek het tijdens de Festivalsafari.

“Een festivalbezoeker die deelneemt aan de Festivalsafari kijkt daarna geheid met een frisse blik naar de wereld. Twee acteurs, van wie één met een verstandelijke beperking, zijn de reisleiders tijdens deze safari en het vervoersmiddel is een golfkar. De acteurs, meesters in improvisatietheater, geven korte voorstellingen waarbij ze zich laten inspireren door wat ze onderweg tegenkomen.”

Fences with Senses

Zwart wordt kleur. Breng hekken tot leven. Graffiti van de straat naar je festival.

Je ontkomt er vaak niet aan om een evenement te voorzien van hekwerk. Logisch, maar maak er dan

iets moois van! Onze kunstenaars toveren ieder hek om tot een artistieke plek! Fences with Senses maakt van jouw boodschap of het thema van je evenement een visueel hoogstandje. En dat live en in co-creatie met de bezoekers. Zo maak je van je noodzakelijke hek een uniek object waar je na het evenement bijvoorbeeld je partners mee kunt verblijden.

Maatschappelijke verantwoord programmeren

Inmiddels heeft Partofit het volgende aanbod voor inclusief programmeren op festivals:

<https://www.partofit.today/portfolio>

Festivalsafari

Een festivalbezoeker die deelneemt aan de Festivalsafari kijkt daarna geheid met een frisse blik naar de wereld. De acteurs, meesters in improvisatietheater, geven korte voorstellingen waarbij ze zich laten inspireren door wat ze onderweg tegenkomen.

Fences with Senses

Je ontkomt er vaak niet aan om een evenement te voorzien van hekwerk. Logisch, maar maak er dan iets moois van! Fences with Senses maakt van de nood een deugd. Onze kunstenaars toveren, samen met jouw bezoekers, ieder hek om tot een artistieke plek.

Silent Escape

De festivalbezoeker wordt uitgedaagd tot een interactief spel. In deze escaperoom-experience moeten zij door middel van puzzelopdrachten hun weg naar de uitgang zien te vinden.

Perfect Shadows

Te midden van het festivalterrein voeren de dansers hun schaduw dans op. Bij schaduw dans worden vormen gecreëerd vanuit dans en licht. Voor het publiek is niet meteen duidelijk wie of wat de vormen creëert.

[HOME](#) / [PORTFOLIO](#)

Toffe randprogrammering die iets toevoegt? Dat noemen wij Maatschappelijk verantwoord programmeren! Professionele en kwalitatieve producties met mensen met en zonder beperking.